

ప్రతీకారం

యత్నశుంట్ల వలకల్లదేవి

భీమారావు శారాకు పోయే మెయిల్లో తెనాలి నుండి ప్రయాణం చేసి విశాఖపట్టణంలో మధ్యాహ్నం సుమారు రెండు గంటలకు దిగేడు, చేతిలో చిన్న సూటుకేసుతో. స్నేహను బైటకు రాగానే నాలుగు ప్రక్కలా ఒక సారి చూసి రిక్తాలున్న స్థలానికి వచ్చేడు.

"అయ్యా! రిక్తాకాలా?"

"చూడు - నేను విదైన లాడ్డికి పోవాలి: దగ్గరలో విదైన మధ్య తరగతి లాడ్డీలున్నాయా?"

"లేకం - ముందు రిక్తా ఎక్కండి, నేను తీసుకు వెళ్తా".

రిక్తావాడు స్నేహనుకు రెండు ఫర్నాంగుల దూరంలో నున్న మురళి లాడ్డింగుకు భీమారావుని తీసుకుని వెళ్ళేడు.

"సింగల్ రూము కాలి".

"చార్మి రోజుకు ఇరవై అయిదవుతుంది".

"ఫరవాలేదు - ఇవ్వండి".

"ఎన్నాళ్ళుంటారు?"

"ఒక్కరోజే".

"అయితే అదృష్టం ఇరవై అయిదిచ్చి, ఈ పుస్తకంలో మీ వివరాలు రాసి సంతకం చేయండి", అని లాడ్డి మేనేజరు పుస్తకాన్నిచ్చేడు.

అందులో - "కె. కృష్ణమూర్తి, రామమందిరం వీధి, విజయవాడ, వృత్తి వ్యాపారం", అని రాసి సంతకం చేసిన భీమారావు.

భీమారావు ఒక్క, పొడవు, నిదారుణ నడవేరితి, మెలిత్రప్పిన ఆ మినాన్ని చూసి ఏ మిలిటరీ వాడో అనుకున్నాడు మొదట ఆ లాడ్డి మేనేజరు. అందుకే భీమారావు పుస్తకంలో రాసిన వివరాలను ఆశ్చర్యంతో చూసి, కాస్త తలపై కెత్తి భీమారావుని పరికించి 'దానికేరే - మిలిటరీ వాడిలా ఉన్న వాడు వ్యాపారం చెయ్యొచ్చుగా' అని సర్దుకున్నాడు. భీమారావుచిన్న పాతిక రూపాయల్ని అందుకుని ఆతనికి రూముసంబరు చెప్పి, రూము తాళాన్నిచ్చేడు.

భీమారావు రిక్తా వాడికి దబ్బలిచ్చి పంపించేసి, తాళాన్ని తీసుకుని మేడపైకి పోయేడు. వెంట రూము బాధ్యు అతడి సూటుకేసుని తీసుకుని వచ్చేడు. గదిలోకి వచ్చేక రూము బాధ్యుకి రెండు సీనాలు చల్లని బీరు తెప్పని చెప్పి, అక్కడున్న మంచంపై వాతడు విశ్రాంతికి.

ఆ కుర్రాడు పది నిముషాలలో బీరు సీనాలు తెచ్చి టేబులు మీద పెట్టి వెళ్ళి పోయేడు. భీమారావు లేచి గది తలుపు గదియ వేసి తన పెట్టిలో నుండి మేక

డవల్ విన్నీ నీసాను తీసి బీరుతో కలుపుకుని మెల్లగ త్రాగడం మొదలెట్టేడు ఏదో దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ.

మెల్ల మెల్లగ అతడి కళ్ళు మైకం వల్లనేమి, వృద్ధి చెందు తున్న క్రోధం వల్లనేమి ఎర్ర బడ జొచ్చేయి. తాపీగారేచి పెట్టెలోంచి ఒక పెద్ద చాకును తీసి టేబులు మీద పెట్టేడు. దానిపైనే అదోలా చూస్తూ మరో అరగ్గాను విన్నీ బీరు త్రాగి, ముందుకు వంగి ఆ చాకును విప్పేడు. ఆ కత్తి నాలుగు అంగుళాల పొడవు. అంగుళం వెడల్పులో వాడికొనచేరుంది.

భీమారావు ఆ కత్తిని బిగువుగా పట్టుకుని కోపంగా చూస్తూ - "లంజ కొడకా నారాయుడా! ఒకే పోటుతో నిన్ను చంపేస్తారా", అని ఆ కత్తిని టేబులు మీద గుచ్చబోయి అంతలోనే నిగ్రహించు కుని, మెల్లగ ఆ కత్తిని అలాగే టేబులు మీద పెట్టేసేడు: కిటికీలోంచి వస్తున్న కాంతిలో ఆ కత్తి పదును మెరుస్తూంది.

ఆసరికి త్రాగడం పూర్తయింది. ఆ కత్తిని తీసి ప్రేమక ప్రయురాలిని తాకినట్లు ఆ పదునును వేలితో మృదువుగా తాకి, ఏదో ఆలోచన మదిలో మెదిలి చిరునవ్వుతో "నీకు నా వేరిరకం కాదు, ఈ రాత్రి నారాయుడి గాడి గుండెలోని రక్తంతో నభిషేకం చేస్తా", అని తాపీగా ఆ చాకును మడచి పెట్టేసేడు.

తరువాత మైకంతో మంచం మీద వాతడు. నిద్ర వచ్చినట్లే ఉంది గాని రావడం లేదు. అలా ఇటు అటు కాస్తూపు దొర్లేడు. మెల్లగ గత కాల నృత్యులు అతడి పినవేసుకున్నాయి.

*****

భీమారావు నివాసం తండ్రి నాటి నుండి తెనాలిలోనే. భీమారావు తండ్రి నరసింహులు బ్రతికి వెళ్ళలేదు. నరసింహులు అతడి తండ్రి నుండి సంక్రమించిన పదెకరాల పంట భూమిని సాగు చేసుకుని బ్రతుకుతుండేవాడు. కాని తన కాలంలో తన చేతకాని తనం వల్ల కొంత, వైవాసు కులత లేక కొంత, తన త్రాగుడు జూదంకు కొంత అలా ఆ భూమిని క్రమేపి అమ్ముకుని ఆఖరిదశలో తెనాలి చేరేడు, ఓ చిన్న ఇల్లు అమ్ముకొని వస్తూ కొనుక్కుని.

భీమారావు బాల్యం నుండి బలిష్ఠుడే. పైగ చురుకైనవాడు, బ్రతక కల్గిన నేర్పుకల వాడు. ఇరవై యేళ్ళకే తెనాలి బస్సు స్టాండు వద్ద ఓ కిట్టి

బడ్డి తెరచి అర్పించడం మొదలెట్టేడు. కాని కొన్నాళ్ళకు ఆ సంపాదన భీమారావుకి తృప్తిని కల్పించలేదు. ఆ సమయంలో ఓ మధ్య వయస్కుడు, దొంగతనంగ మద్యాన్ని అమ్మేవాడు తారసపడి రూపాయి సోదాలను అమ్ముమని మంత్రోపదేశం చేసేడు. దొంగ బడ్డీలలో తయారు చేసిన సారాని సోదా బుడ్డలో వడ్డించి, రహస్యంగా కిట్టి బడ్డీల ద్వారా సోదా రూపాయి చొప్పున అమ్మించి లాభం చేసుకోడం అతడి వ్యాపారం.

భీమారావు ఆ వ్యాపారాన్ని చేపట్టింది తరువాత అతడి ఆర్డన బాగానే పెరిగింది. భీమారావు సారాని సేవించడం మొదలెట్టేడు. ఆ మధ్య వాసం మొదట సరదాకి, తరువాత అలవాటుగా అటుపిమ్మట వ్యసనంగా మారి భీమారావుని జలగలాపట్టుకుంది.

భీమారావుకి వయస్సు వచ్చేక, ఆ దగ్గరలో నున్న ఓ గ్రామం నుండి తెచ్చిన ఓ చక్కని చుక్కను ఇచ్చి అతడి తల్లి తండ్రులు వివాహం చేసేరు. పెండ్లి నాటికి ఆ పిల్ల ఇరవై యేళ్ళ వయస్సులో మంచి పాఠశాలకు నుండేది. భీమారావుకి భార్య మల్లమ్మంటే ఎంతో మక్కువ.

కాని ఆ మోజు ఎక్కువ కాలం నిలవలేదు. అతడికి మధ్యం ఇచ్చిన మజా, మాధుర్యం భార్య ఇవ్వలేక పోతుందని అనిపించింది. సంవత్సరం కాపురం తరువాత శరీర తీటను తీర్చుకుందుకు భీమారావు ఆ చక్కని భార్యను బాగా త్రాగిచ్చి ఏదో నెపం పై కయ్యానికి కాలు దుమ్మి కొట్టేవాడు. ఆ సంవత్సరమే తండ్రి నరసింహులు చనిపోయేడు. ఆ తల్లి జబ్బు మనిషైపోయింది. అప్పటికే ముక్కుతు, మూలుగుతు ఇంట్లో ఏవో చిరువనుల్ని చేస్తుండేది.

కొన్నాళ్ళ తరువాత ఓ ఉపద్రవ మొచ్చి వదిలింది. బస్సు స్టాండుని సన్నత పరచే ఉద్దేశంతో మున్నిపాలిటి వారు ఆ చుట్టూ ఉన్న కిట్టి బడ్డీల్ని, చిరుదుకాణాలను చాల మట్టుకు తొలగించేరు. వాటిలో భీమారావు బడ్డీ ఒకటి. చేసేదేమి లేక భీమారావు ఆ కిట్టి బడ్డీని, దూరంగానున్న ఓ సినీమా హాలు దగ్గర అయిదు వందలు ఖర్చు చేసి ఓ పెద్ద రోడ్డి సహాయంతో ఓ చిన్న స్థలాన్ని పొంది, అక్కడ నిలబెట్టేడు.

కాని ఆ చోట రూపాయి సోదాల అమ్మకం బాగానేలేదు. రోజుకి ఎంతో కష్టంపైన, అదిన్ను రాత్రి అట ముందరే ఓ నాలుగైదు సోదాలు అమ్ముడయ్యేవి. దాంతో ఆ దొంగ వ్యాపారులు ఆ సోదాలను భీమారావుకి సరఫరా చేయడం మానివేసేరు. అప్పటికి ఎలాగో ఆ కిట్టి బడ్డీ మీద వచ్చిన సంపాదనతో కాలం గడుపుకుంటు వచ్చేవాడు భీమారావు.

అట్లాంటి సమయంలో నారాయుడు వచ్చేడు అవనిగడ్డ గ్రామం నుండి. అతడు భీమారావు తల్లికి దూరపు బంధువు. తెనాలి రాగానే బస్సుస్టాండు వద్ద అతడికి తెల్లిన ఆ సామి ఒకడు బీ స్టాల్ ని అమ్మిస్తూ అది కొనుక్కుని వ్యాపారం మొదలెట్టేడు. భీమారావు తల్లి ఉనికిని తెలుసుకుని ఒక నాటి

ఉదయం వాళ్ళింటికి వచ్చేడు. ఆ మాటా ఈ మాటా అయినాక-

"పెద్దమ్మా! మరినీ ఆరోగ్యం బాగున్నట్టు లేదు, ఆసుపత్రికి వెళ్ళి చూపించుకో లేక దోయావా?" అడిగేడు నారాయుడు.

"వైద్యాలు వైదూర్యాలు మరి నా కిందుకురా? కాలం మూడుతుంది. ఇకపైకి దోపదానికి దారి చూసుకోడమే". అని వేదాంతం వెళ్ళి బుచ్చింది.

"పెద్దమ్మా - దబ్బు ఖర్చుకు జంకుతున్నావా? ఫర్వాలేదు, నేను ఆ సంగతి చూసుకుంటాల్సి. బతికి నన్నాళ్ళు బాధలేకుండా ఉండాలిగా నాకో రేపురా తీస్కోతా", అని పత్తి చేసేడు నారాయుడు.

"అయితే భీమన్నా నీ వ్యాపార మెలాగుంది?" అని కుశల ప్రశ్నలు వేసేడు.

భీమారావు నిట్టూర్పు విడచేడు. "ఏదో తిండికి వీధిన పడనవునరం లేదు ప్రస్తుతానికి"; అని నిరాశతో మాట్లాడేడు.

మరో నెల్లాళ్ళు గడిచేయి. వారానికి ఓ సారైన నారాయుడు వచ్చి దోతుండేవాడు భీమారావింటికి. వట్టి చేతులతో వచ్చేవాడుకాదు. ఒచ్చి నప్పుడల్లా ఏవో బస్సు రోడ్డిలో. పకోడీలో, ఖారం బక్షీలో తెచ్చేవాడు. ఆ రాత్రి భీమారావు ఆ బక్షీలను, ఆ పకోడీలను సంజాకుని ఇంట్లో సున్న మిగతా సారాను త్రాగేవాడు.

మరో రెండు నెలలు గడిచేయి. నారాయుడు భీమారావుని అన్న అని, భీమారావు భార్యను ఒదిన అని విలవనారంభించేడు. నారాయుడు మహా ఉంటే భీమారావు కన్న సంవత్సరం, సంవత్సరంనర చిన్న ఉంటాడు. భీమారావు భార్య మల్లమ్మ చనువుగ నారాయుడిని మరిదీ అని విలచేది.

ఒకనాడు నారాయుడు దైర్యం చేసి భీమారావుతో తన మనస్సులోని మాటలను చెప్పేసేడు-

"అన్నా! నన్ను తిట్టు కొట్టు కాని నేను నామనస్సులోని మాటలను చెప్పక తప్పదు. మనిద్దరి పరిస్థితులు బాగవాలంటే అదే నాకు తోచిన మార్గం. నాకు దీ స్ట్రాల్లో సహాయం చేసే వారు ఎవ్వరూ

లేరు. గాంసులు, ప్లేట్టు కడగడానికి, దీబిలు తుడవడానికి ఓ కుర్రాళ్ళు నెల దీతంకు పెట్టుకున్నానంతే. ఇటు దొయ్యి పని, అటు అందించే పని నే నొక్కొక్క చేసుకో లేక దోతున్నా. పకోడీలు, బక్షీలు మరొకళ్ళ దగ్గర కొని కొట్టులో పెట్టుకుని దీ తో బాటు అమ్ముతున్న. వాదినే నేను నా కొట్టులో తయారు చేసి అమ్ముతే ఎంతో లాభం. పైగ కోడి గుడ్డు అమ్ముతున్నానా, వాదినే కొట్లో ఆమ్మెట్టుగ తయారు చేసి అమ్ముతే నాల్గితల లాభం వస్తుంది. ఒదిన రోజంత ఏపని లేకుండ ఇంట్లో కూర్చుంటుంది. అందుకే నీకు అభ్యంతరం లేకపోతే ఒదిన వచ్చినాకు దీ స్ట్రాల్లో సహాయం చేస్తే నా కొచ్చిన లాభాలలో సగం నీకిస్తా. నేనేం పరాయివాడిని కాను. నీకు తోడబుద్ధిన లాంటి వాడిని. తొందరయ్య - సువ్వు, ఒదిన, పెద్దమ్మ బాగా ఆలోచించుకుని రేపు చెప్పండి", అని నారాయుడు మెల్లగ జారుకున్నాడు. నారాయుడికి భీమన్నంటే ఎంతో బెదురు.

ఇంట్లో ఆరోజంత తర్జన భర్జన అయ్యేక భీమారావు తల్లి ఒత్తిడి చేసింది.

"చూడు భీముదూ - నారాయుడు పైవాడు కాదు. నా దగ్గర బంధువు. నీకు తమ్ముడి లాంటి వాడు. వాడు మన కుటుంబానికి చెందిన మనిషి. వాడితో వాడి ఒదిన పని చేయడం ఆక్షేపణగ ఏమీ ఉండదు. వాడిది చాల మంచి మనసు. అవిధంగ మనకు కొంత కలసి వస్తుంది. మరే సందేహాలు పెట్టు కోక బప్పుకో."

"మరి నువ్వే టంటావ్ మట్టి?" అని భార్య నడిగేడు.

"మరినీ ఇవ్వమే నా ఇవ్వం. నువ్వరంటే నే యెళ్ళి మరినీ చేత తన్నులు తినలేను," అని తన భయాన్ని, భర్త మీదున్న తన గౌరవాన్ని వెళ్ళి బుచ్చింది.

"సరే - మీ అందరికీ ఇవ్వమైతే నాకే నేటి? ఆలాగే కాని," అని భీమయ్య ఈకొట్టేడు.

అమరునాటి నుండి మల్లమ్మ ఇంత వంట చేసేసి

భర్త కిట్టే కొట్టుకు పోయే తను బస్సుస్టాండు దగ్గరున్న దీ స్వార్థికి పోయింది. ఆ దీస్వార్థిలో పని చూసుకుని, కాస్త ఉదకేసి తను కాస్త తిని నారాయుడి కింత పెళ్ళి మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటన్నర కొచ్చి మళ్ళీ నాలుగుకి వెళ్ళి రాత్రి ఎనిమిది గంటల కింటి కొచ్చేది.

ఈ విధంగా కొన్ని మాసాలు బాగానే గడిచాయి. ఒకనాడు భీమారావు కిట్టే బడ్డీ కెదురుగ నున్న నీనీమా హాలు వద్ద సీసీ హిరో కృష్ణ ఫాస్టు, హిరో కోభనబాబు ఫాస్టు ఏదో ఘర్షణపడి, కలబది కొట్టుకుని సినీమా హాలుని కొంత వాడు చేసి, చుట్టూ ఉన్న కిట్టే బడ్డీలను, చిల్లరదుకాణాలను తగలబెట్టారు. ఆ గొడవలో కాళి బూడిచింది భీమారావు కిట్టే బడ్డీ ఒకటి. భీమారావు ఆ కోపంలో నలుగుర్ని చాపబాది, తను నాలుగు తన్నులు తిని కుంటు కుంటు కళ్ళ నీళ్ళతో ఇంటికి చేరేడు రాత్రి ఏడున్నరకు.

తన గోడును చెప్పుకుందుకు ఇంట్లో భార్యలేదు. దీ స్వార్థి కెళ్ళుంది. ఆ రాత్రి ఆ విచారంలో ఏక మొయ్యి త్రాగి, కనితీరక రాత్రి ఇంటికి వచ్చిన పెళ్ళాంతో ఏదో కీచులాడి ఆమెను చాప మోదేడు. ఆ తరువాత రెండు రోజులకు గాని మల్లమ్మ లేపలేక పోయింది.

మల్లమ్మ చాల దుఃఖించింది- ఏ ఆదరణకు నోచుకోక పోయిన ఈ తన్నుల బాధాకలి. ఆమె శారీరకంగా, మానసికంగా కృంగిపో జొచ్చింది.

అట్లాంటి సమయంలో మల్లమ్మకు మరిది నారాయుడి నుండి ఓదార్పు, ఆదరణ లభించేయి. నారాయుడు మంచివాడు, ఏ వ్యసనాలు లేనివాడు. మొదటి నుండి మల్లమ్మంటే వల్లమాలిన అభిమానం. ఆ అభిమానమే క్రమేపి ప్రేమగ మారి, ఆమె అందానికి ఆకర్షింప బడి ఆమెకు చేరువై పోయేడు.

మెల్లగ చేతుల్ని కలుపుకోడం, చాటు మాటుగ అక్కడో ముద్దు ఇక్కడో ముద్దు పెట్టుకోడం, ఎవ్వరు చూడకుంటే ఒకర్ని ఒకరు హత్తుకోడం చేస్తుండేవారు. కాని ఇంకా వ్యవహారాన్ని ముందుకు పోనివ్వ లేక పోయేరు. వారిరువురికి తెల్పు భీమారావు బలమైన రోడీ అని ఈ చాటు ప్రేమ తెల్పిందంటే నరికి పోగులు పెడదాడని.

పరిస్థితులలా ఉండగ, భీమారావు వ్యాపారం దెబ్బతిని చేసేదేమి లేక తెగించి మిలటరీలో చేరిపోయేడు. తల్లికి కొడలు బాధ్యత నప్ప తెప్ప మిలటరీ ట్రయినింగుకు వెళ్ళి పోయేడు.

శిక్షణ పూర్తయి కాళ్ళరు సరిపాడు రక్షణకు మిలటరీ బానాసగ పంపబడ్డారు భీమారావు. నెల నెలా ఇంటికి ఉత్తరాలు రాస్తుండే వాడు. ఇంటికి డబ్బు పంపుతుండేవాడు. భీమారావు కాళ్ళరులో నుండగ తల్లి చనిపోయింది. కాని సెలవు మంజూరు కాలేదు. రాలేక పోయేడు. నారాయుడే అతడి తల్లికి దహన సంస్కారం చేశాడు.

తల్లి పోయిన నాలుగు మాసాలకు సెలవు దొరకి ఇంటికి బయలు దేరేడు. ముందుగ వస్తున్నట్టు

ప్రతీకారం

భార్యకు ప్రాసేడు. ఆ ఉత్తరాన్ని అందుకోగానే మల్లమ్మ భయంతో వణుకి పోయింది. నారాయుడి ఫీతి సరేసరి.

దానిక్కారణం లేకపోలేదు- భీమారావు మిలటరీకి వెళ్ళి తరువాత కొద్ది మాసాలకు అతడి తల్లి బాగా బబ్బుపడి మంచమెక్కింది. నారాయుడు రాత్రుళ్ళు పిల్లలా ఇంటికి చేరి మల్లమ్మ ప్రక్కలో చేరేవాడు.

ఈ చర్య మొదట్లో అతి రహస్యంగా సాగిన తరువాత ఇరుగు పొరుగుకి చూచాయగ తెల్పిపోయింది ఆఖరికి ఆ చుట్టుప్రక్కలవాళ్ళకు, భీమారావు స్నేహితులకు కూడ ఆ సంగతి వ్యాపించింది అనుమానం పరిణామం చెంది, పొగనుచిమ్మి రాజాకుని మంటగ లేచి ఆఖరుకు మల్లమ్మను, నారాయుడిని దహించే స్థితికి వచ్చింది. అప్పుడే భీమారావు ఇంటికి వస్తున్నట్టు ప్రాసిన ఉత్తరం పిడుగులా వచ్చిపడింది. ఆ ప్రేమికు లిద్దరు భయంతో బిగుసుకుపోయేరు.

భీమారావు తెనాలి చేరేసరికి తనింటికి పైన గడియపెట్టిఉంది గడియ తీసుకుని లోనికి వెళ్ళేడు. ఇల్లు బోసిగ తోచింది. అర్థంకాక బస్సుస్టాండుకు వెళ్ళేడు. అక్కడ దీస్వార్థిలో కొత్త యజమాని ఎదురయ్యేడు.

"నారాయుడు వారం రోజుల క్రితం నాకీ దీ స్వార్థి అమ్మేసిపోయేడు. ఎక్కడకు పోయింది నాకు తెలియదు."

ఆసరికి భీమారావు మనస్సులో ఏదో అనుమానం జనించింది ఇంటికి తిరిగిచ్చి ప్రక్కంటావిడను పల్కరించే -

"పెద్దమ్మా! మల్లమ్మపెదీ? ఎక్కడ కెళ్ళిందేమిటి?" అని యధాలాపంగా అడిగేడు. అవిడ భీమారావుని ఇంట్లోకి తీసుకెళ్ళి కూర్చోబెట్టింది.

అవిడ భీమారావు రాకను అడిగి, క్షేమ సమాచారాలు కనుక్కుని అసలు కథను చెప్పేసింది-

"ఏం చెప్పను నాయనా- ఆ వగలాడి నిన్ను మోసం చేసి ఆనాయుడితో లేచిపోయింది."

"అ!" భీమారావు తలమీద ఎవరో బలంగా నొప్పి వచ్చింది. విగ్రాహం పెట్టేడు ఓ నిమిష మయితేగాని తెరుకోలేకపోయేడు.

ఆ పెద్దావిడే చెప్పుకుపోయింది-

"నువ్వు మిలటరీకి పోయింతరువాత ఆ నారాయుడు నీ ఇంట్లోనే పక్క వేసేవాడు. ఒకటి సరసాలు; ఒకటి ముచ్చట్లు మీ అమ్మ బబ్బుతో మంచమెక్కిందా. వాళ్ళ విరగబాటుకి మరి అడ్డే లేకపోయింది తరువాత మీ అమ్మ చచ్చిపోయేక ఇద్దరు మరింత బరితెగించేసేరు అందరికీ క్రమేపి వాళ్ళ రంకు పువహారం తెల్పిపోయింది. కాని వాళ్ళేమి బంకపోలేదు హతాత్మక అయిదు రోజుల క్రితం ఇద్దరు డబ్బు, డైర్యం కూడదీసుకుని ఎక్కడికో లేచిపోయేరు ఇంటికి తాళమేనా వేయకుండా గడియపెట్టి ఎవ్వరికీ తెలియనియ్యక రాత్రి ఏ ట్రయినుకో పోయేరు"

భీమారావు రక్తం క్రోధంతో అవమానంతో ఉడుకెత్తి పోయింది తనకు తెల్పిన వాళ్ళందరినీ కలిసేడు కాని ఎవ్వరు నారాయుడి గురించిగాని, మల్లమ్మ గురించిగాని వారక్కడకు పోయింది చెప్పలేక పోయేరు భీమారావు అత్తవారి గ్రామం వెళ్ళేడు వారెవ్వరికి మల్లమ్మ ఆచోకి ఏమీ తెలియదు నారాయుడి గ్రామంవెళ్ళి వాకబు చేసేడు. వాడి జాడ వాళ్ళు చెప్పలేకపోయేరు.

ఆనాటి నుండి భీమారావు ధ్యేయ మొకటి - మల్లమ్మను, నారాయుడిని వెదక పట్టుకుని ఇద్దరినీ సరికి పొరేయడమే అప్పటికి గాని తన పూర్వయంలో రగిలిన మంట చల్లారదు ఇది బరిగి ఆరేళ్ళు కావస్తూంది

భీమారావు తిరిగి మిలటరీలోకి పోయేడు ప్రతి సంవత్సరం ఓ నెలొక్క సెలవు మీద తెనాలి వచ్చి మల్లమ్మ గురించి, నారాయుడి గురించి తెల్పిన అందరినీ అడిగి వారి జాడను కనుక్కుందుకు ప్రయత్నించేవాడు అత్తవారి బంధువుల్ని, నారాయుడి స్నేహితుల్ని, బంధువుల్ని కలిసి వారెక్కడకు పోయింది తెల్పుకుందుకు ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేసేడు. అలా ఆరేళ్ళు గడచి పోయేయి భీమారావు మరి పెండ్లి చేసుకోలేదు. అలాగే ఆడవాళ్ళ పాతు సు పదలు కోలేదు. బబ్బారు బాబుల్ని చీర అప్పు సభ్యులప్పుడలా శారీరక వాంఛల్ని అప్పుకుని వాడు. ఒంటరివాడు. కావట్టికెళ్ళి జీవితాన్ని జీవిలో అతుకుంచేసి, మరి ఆజీవితాన్ని మరేమిటి? తనకు అర్థం ప్రయత్నం మద్య పోనాన్ని మిక్కిలుంగానే జేసేవాడు

ఇమారు సెలవు తీసుకుని ఇంటికి వచ్చిం తరువాత ఓ నాడు విజయవాడలో ఓ పరిచయస్థుడు ఎదురు పడి, ఏవో మాటల మీద - "భీమరావు! నీ భార్య మల్లమ్మను చూచావోయ్", అని చెప్పేసేడు.

భీమరావు అతని అతడి భుజాన్ని పట్టుకుని - "ఎప్పుడు? ఎక్కడ?" అని అడిగేడు.

"ఈ మధ్యకాదులే. అయిదారు నెలలై యుంటుంది. నేను బస్సులో విజయనగరం నుండి విశాఖపట్నంకు మా బామ్మరిద్దరింటికి వెళ్తుంటే చిట్టి వలస గ్రామం వద్ద నీ భార్య మల్లమ్మను బస్సు పక్కనే మరో కాచితో మాట్లాడుతుంటే చూసేను. నేను బస్సులో కూర్చుని ఉన్నాను. మల్లమ్మ ఆవిడతో 'మా ఆయన జ్యూటు మిల్లు నుండి వచ్చే ద్రిమయింది, మరి వెళ్తానమ్మా' అని చెబితోని కూరగాయల సంచితో కదిలింది. అప్పుడు చూచి పొల్చుకున్నాను మల్లమ్మేయని. నేను పిలిచేలో గా బస్సు కదలిపోయింది

భీమరావు ఆ సాయంత్రమే విజయవాడలో పొడుగుల పడువైన చాకును కొన్నాడు. తరువాత తెనాలి తిరిగిచ్చిం తరువాత ఓరోజంత దీర్ఘంగా ఆలోచించి ఓ పథకం వేసుకుని బయలు దేరేడు. తన సెలవు అయిపోయిందని, డ్యూటీలో చేరాలని తెల్పిన వాళ్ళందరినీ చెప్పి ద్రియినెక్కేడు.

* * * * *
భీమరావు ఆలోచనల నుండి నిద్రలోకి జారుకున్నాడు. తరువాత నిద్రనుండి మేల్కొని రిస్సు వాచి చూసుకుంటే సాయంత్రం అయిదు గంటలయింది. లేచి స్నానం చేసి బట్టలు వేసుకుని చాకుని పొంటు జేబులో పెట్టుకుని బయలు దేరేడు.

రిక్కా ఎక్కి బస్సుస్టాండుకు చేరేడు. అక్కడ వాకబు చేయగ విజయనగరంకు, శ్రీకాకుళంకు పోయే బస్సులన్ని చిట్టి వలస మీదుగ పోతాయని తెల్పి ఆరుటలు బస్సు ఒకటి ఎక్కేడు. భీమరావు తన ప్రతీకార వాంఛ తీరుతున్నందుకు ఒక విధంగ ప్రశాంతంగానే ఉన్నాడు.

భీమరావు ప్లానంత చిట్టివలస రాత్రి చేరింతరువాత మెల్లగ నారాయుడు ఉంటున్న ఇంటిని కనుక్కుని ఆ ఇంటిలోకి ప్రవేశించి ముందు నారాయుడి, తరువాత భయంతో బిక్క చచ్చి పోయిన్న మల్లమ్మను పొడిచి చంపి, ఆ ఇంటి తలుపుల్ని వేసేసి తన జేబులో నున్న కొత్త తాళం కప్పను వేసేయ్యాలి తరువాత మెల్లగ విశాఖపట్నం వచ్చేసి ఆ తాళం చెప్పుల్ని వికాలువలోనే వారేసి, ఆ రాత్రి లాఠీలో పడుక్కుని మరునాడు తెల్లవారు రూమున బయలు దేరి జనతా ఎక్స్ప్రెస్లో కలకత్తాకు చేరి అక్కడ నుండి తను డ్యూటీ చేస్తున్న పంజాబుకు పోవడమే

ఇంటికి తాళం వేసేయ్యడం వల్ల లోన ఏమైంది తెలిసే సరికి ఓరోజు పట్టేచ్చు. ఆసరికి తను సురక్షితంగ కలకత్తాకు చేరుకుంటాడు. ఇంత దూరం వచ్చేసి అజ్ఞాతంగ ఇక్కడ జ్యూటు మిల్లులో పని చేస్తున్న నారాయుడే ఆ అవని గడ్డ

ప్రతీకారం

గ్రామ వాసి నారాయుడని ఎవరికి తెలియగలదు? ఈ విధంగ తన ప్రమేయం తెల్పిరాదు. ఒక వేళ పోలీసులు తెలివిగ తనే ఆ పాత్యలను చేసిన వ్యక్తని ఆరా తీసి పట్టుకుంటే పట్టుకోసీ తన ప్రతీకార వాంఛ తీరే తనమై పోయిన ఫరవాలేదు అంతకు తెగించే బయలు దేరేడు భీమరావు.

భీమరావు చిట్టి వలస చేరినప్పటికి రాత్రి ఏడు దాటింది. చిట్టివలస చిన్న గ్రామమైన అది లేబర్ ఏరియా గనుక, అందునా ఆంధ్రదేశంలోని గ్రామం గనుక తినుబండారాల దుకాణాల కన్న ఎక్కువగ బ్రాంది పావులు, సారాయి దుకాణాలున్నాయి.

భీమరావు మొదట నాలు సారాతో పెరిగిన వాడైనా మిలిటరీలో చేరింతరువాత కంపెనీ విప్పికి అలవాటు పడ్డ వాడయేడు. అందుకే కాలం గడవడానికి, మరి కాస్త ఒళ్ళు వేడెక్కించడానికి ఓ బార్లోకి వెళ్ళేడు.

పెగ్గు పెగ్గుతో బాటు మనసులో రగిలున్న క్రోధాగ్ని మెల్లగ ప్రజ్వలిల్పడం మొదలైంది. సరిగ్గా ఎనిమిది గంటలకు బార్ నుండి బయటకు వచ్చేడు. మెల్లగ, గంభీరంగ ఆడుగులు వేసుకుంటు లేబర్ కాలనీ వైపుకు బయలు దేరేడు.

'ఈ జాబ్ మిల్లులో నారాయుడనే అతడు పని చేస్తున్నాడు. అతడిల్లు మీకు తెల్లనా?' అని ఒక రిపర్టి భీమరావాడిగేడు

"ఆరెంట్ వరుసలో చిట్టిచిపరిల్లే" అని ఒకడు చెప్పగల్గేడు.

ఆ కాలనీలో దీపాలు మాంద్యంగ, మసకగ ఉన్నాయి. అది ఒకందుకు మంచితో అనుకున్నాడు భీమరావు. మెల్లగ జేబులో నున్న కత్తిని, తాళం

కప్పను తడిచి చూసుకున్నాడు. పుచ్చుకున్న ఏస్సు మెదడుకు క్రైస్టిక్స్టుంటే హృదయంలో రగిలిన అవమాన జ్వాల అతడి పట్టుదలను సడలించక ఆకట్టుకునుంది.

ఆ ఇంటిని చేరేడు. ఆ ఇంటికి కాస్త దూరంలో దీపపు స్తంభముండడం వల్ల ఆ ఇంటి మీద కాంతి పడడంలేదు ముందు వరండా గది తలుపులు దగ్గరగా వేసున్నాయి. ఆ తలుపుల్ని మెల్లగ తీసి వరండాలోకి ప్రవేశించి, తలుపుల్ని మూసి చప్పుడు కానివ్వకుండ గడయ పెట్టేడు లోన గది తలుపుల్ని చేరేడు ఆ తలుపులు చేరుపగ మాత్రం వేసున్నాయి లోనుంచి మాటలు వినవస్తున్నాయి - 'మల్లమ్మా! నా మాట ఇనవే'.

అనుమానం లేదు - అది నారాయుడి గొంతుకే ఆ స్వరం వినేసరికి భీమరావు రక్తం ఉడుకెత్తి పోయింది. పొంటు జేబులోంచి చాకును తీసి తెరిచాడు. తలుపు సందులోంచి వస్తున్న సన్నని కాంతిలో ఆ కత్తి పదును అత్యంత మెరిసింది.

మెల్లగ తలుపుల్ని కాస్త తెరచి ఆ సందులోంచి భీమరావు లోనకు చూచేడు గదిలో పెద్దగ సామానెమి లేదు. గది మధ్యన పై నుంచి ఓ ఇరవై అయిదు వాట్ల బల్బు చిన్నగ వెలుగుతూంది. ఆ సన్నని వెలుగులో ఆగది లోని దృశ్యాన్ని చూసి భీమారావాగిపోయేడు.

గదికి ఓ ప్రక్కన చాప మీద మల్లమ్మ పడుక్కుని ఉంది బాధతో మూలుగుతూంది. ఆమె ప్రక్కన కూర్చుని నారాయుడు గ్లాసులో నున్న మందును త్రాగమని యెంతో ఆదరంతో బ్రతిమాలుతున్నాడు.

"మట్టి - నా మాటను. ఈ మందు తాగు. నీ జ్వరం తగ్గిపోతుంది. రేపు డాక్టరు బాబును కలసి కొత్త మందును తెస్తాలో".

ఏంటయ్యా - నన్ను బాధిస్తావు. ఈ మందుల వల్ల నాకేంకాదు. కాటికి దగ్గరపడినదానను. ఇన్ని నెలలై వదలని జబ్బు ఇప్పుడీ మందుతో పోతుందా - నీ వెర్రిగాని? మరినా గురించి దబ్బు తగలేయకు. ఇప్పటికే నా వైద్యానికి చాల అప్పులు చేసేవు. మరెందుకయ్యా ఈ ఖర్చు?" అని బాధతో మిళితమైన హీన స్వరంతో పల్కింది

భీమరావు శ్రద్ధగ చూచేడు మల్లమ్మను. తను ఎరిగున్న మల్లమ్మకు ఈ మల్లమ్మకు సామ్యమే లేదు. పచ్చగ, మంచి పొంకంగ నిగారింపుతో నుండే తన చక్కని భార్య మల్లమ్మ ఇప్పుడు మసి బారి, వ్యాధితో క్షీణించి ఎండు పుల్లలాఉంది. అల్లాంటి డీవత్తవంపై నారాయుడికికా ప్రేమ చావక పోవడం భీమరావుకు అంతుబట్టని విషయమై అత్యం తాశ్చర్యాన్ని కల్పించింది.

"మట్టి! అలాంటి మాటలనకే. ఎలాగైన నిన్ను బతికించుకుంటానే. నా మాటినే. ఈ మందు తాగే. అని కంట నీరు చిమ్మగ వ్యాకుల పడి పోయేడు నారాయుడు.

భీమరావు ఈ మారు నారాయుడిని గమనించేడు. నారాయుడూ చిక్కిపోయేడు కాని ఆ ముఖంలో కళ, ఆ సామ్యత తరగలేదు.

భవేమనపద్యాలు

"నన్ను ఇలా చావనీయవయ్యా రోగిష్టి దానితో నీకేం సుఖం? మన వీధి చివర్నున్న రామస్వామి కూతురు రాజ్యం, సువ్యవస్థ వచ్చి పోయేటప్పుడు ఇంతేసి కండ్లు చేసుకుని చూస్తుంటుంది నీకోసమే మనింటికి ఆపుడప్పుడు నన్ను చూసి నెపంపై పసూతుంది. దానిని సువ్యవస్థ కట్టుకో - సుఖపడు".

"ఎంటి నీమాటలు! ఎదురంగ, ఎక్కతంగ ఉన్నాయి. సువ్యవస్థ చచ్చిపోతే నేనూ నీతోనే చచ్చిపోతానో, అని చేతుల్లో ముఖం దాచుకుని పకానంగ రోదించడం మొదలెట్టారు.

ఆపుడు చూచేడు భీమారావు. నారాయణ్ణి ఎడం చేతి నాలుక వేళ్ళు చచ్చు పడుండడం. ఇబ్బా అవి బాటు ప్రెస్సులో నలగి పోయిందో చ్చు.

"ఎందుకయ్యా నారాయా నీకు నా మీదింత ప్రేమ?" అని మల్లమ్మ మెల్లగ వంగి నారాయణ్ణి తలను తన గుండెకు హత్తుకుని కన్నీరు కార్చ నారంభించింది.

భీమారావు అడుగు ముందుకు పడడం లేదు.

చిన్న చప్పుడు విని గదిలోని మరో పక్కకు భీమారావు చూచేడు. అక్కడ ఓ నాలుగేళ్ళ పిల్లడు బొమ్మలతో ఆడుకుంటున్నాడు. వాడిని చూడగానే భీమారావు గతుక్కుమన్నాడు. వాడు ఆచు తన భార్య మల్లమ్మ కాపురాని కొచ్చినప్పుడుండే రూపాన్ని పుణికి పుచ్చుకున్నాడు. అవేకళ్ళు, అవే చంపలు, అదే శరీర కాంతి!

ఈ ఏడుపులు రోదలు, ఈ క్రోధాలు కావేషాలు వేటితో సంబంధం లేకుండా ఉల్లాసంగ ఆ బొమ్మల ప్రపంచంలో విహరిస్తున్నాడు ఆ పిల్లడు.

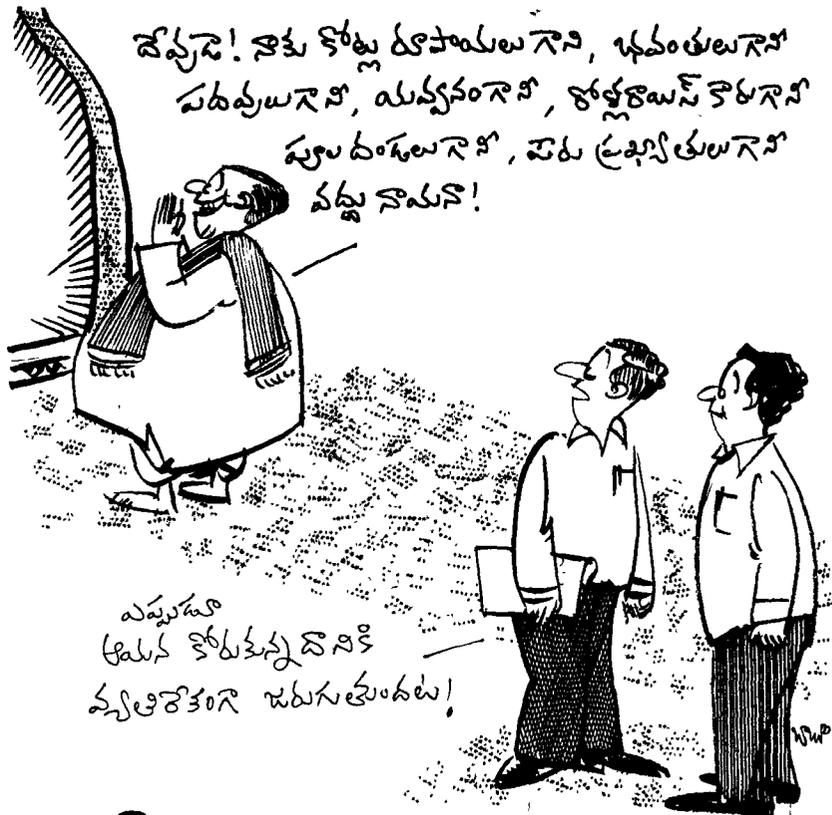
భీమారావు పూర్వాయంలో ముల్లగుచ్చుకున్న ట్లయింది. ఏదో అనిర్వచనీయమైన బాధతో హృదయం మూల్చింది. తను ఆ వాత్సల్యాన్ని, ఆ నిన్వార్య ప్రేమాను రాగాలను యిరుగుగడు. తను దురదృష్ట వంతుడు. చేజేతులా తను చేసుకున్న కర్మ అది!

"నీకే జబ్బులేదే. భీమన్నకు మన ఆచూకి తెలిసి పోతే వచ్చి మనల్ని చంపేస్తాడన్న భయంతోనే కృంగి ఈ కష్టాన్ని తెచ్చుకున్నావు. చంపుతే చంపనీయే - ఒక సారే ముగ్గురం చచ్చిపోదాం. ఇలా భయంతో రోజు చచ్చేకన్న అదేనయం కాచే?"

నారాయణ్ణి మాటలతో భీమారావు మళ్ళీ ఈ లోకంలోకి వచ్చి పడ్డాడు. ఆ పిల్లడి నుండి దృష్టిని మరల్చి ఇటు చూచేడు. నారాయణ్ణు అందించిన మంచును గోడకు జేరగిల పడి మల్లమ్మ త్రాగుతుంది.

భీమారావు మరి ఆవోగాన్ని ఆపుకో లేక పోయేడు. తలుపుల్ని త్రోసుకుని గదిలోకి ప్రవేశించేడు. నారాయణ్ణు, మల్లమ్మ అతడిని చూచి భయంతో బిగుసుకు పోయేరు

నారాయణ్ణు ముందు తేరుకుని - బీమన్నా! నన్ను చంపు మల్లమ్మ దేమి తప్పులేదు నేను మీ ఇద్దర్ని మోసగించి ఆమెను తెచ్చా. అని పణుకుతున్న స్వరంతో అన్నాడు

దేవుడా! నాకు కొట్ల రూపాయలు గాని, భవంతులు గాని పదివ్యయ గాని, యవ్వనం గాని, శోల్లకలెస్ కొట గాని స్వల దండ్లు గాని, పాట ప్రఖ్యాతులు గాని వట్ట నామన!

ఎప్పుడూ క్రమం కొట్టకన్న దానికే వ్యతిరేకం గా జరుగుతుందట!

కోరిన కోరిక లెల్లను మేలిమిగా జరుగునటర మెచ్చరు భువిలో కారణ కర్మ ప్రకారము కోరిన కోరికలు జరుగు గొబ్బున వేమా.

ఈ లోగా మల్లమ్మ కాస్త బైర్యాన్ని తెచ్చుకుని - 'భీమయ్యా! ముందునన్ను పొడిచి చంపు. నారాయణ్ణి దేమి తప్పులేదు. వాడు అమాయకుడు. నేనే వాడ్ని నావలలో వేసి ఇక్కడకు తీసుకొచ్చా. వాడ్ని, నాకోడుకుని ఏమి చేయకు. నన్ను చంపి, నీ కక్ష తీర్చుకో', అని వేడుకుంది.

ఆ ఇద్దరు భీమారావు చేతిలోని ఆపదును కత్తెని చూచి పణికి పోతున్నారు భీమారావు చేతిలోని కత్తెని దీర్ఘంగా ఓసారి చూచి దానిని గదిలో ఓ మూలకు విసరి వేసేడు ఆ బాలుడి దగ్గరకు వెళ్ళి, వాడ్ని ఎత్తుకుని ముద్దాడి క్రిందకు దించేసేడు జేబులోని పర్చును తీసి అందులో పడ్డెనిమిది వంద

రూపాయల నోట్లుంటే, ఓ రెండింటిని మాత్రం తీసి తన జేబులో పెట్టుకుని, మిగతా పదహారు వందల రూపాయలతో నున్న ఆ పర్చును నారాయణ్ణి పడిలోకి విసరి-

'మల్లమ్మకు సరైన వైద్యం చేయించు. బాబుకి మంచి బట్టల్ని కొను.' అని చెప్పేసి చటుక్కునా వెనుదిరిగి వచ్చేసేడు.

మల్లమ్మ, నారాయణ్ణు కృతజ్ఞతలను చెప్పు కుంది కైన నోట మాట రాక దిగ్భ్రాంతులై అలా ఉండి పోయేరు ఆ రాత్రి లాడ్లలో భీమారావు ఇన్నాళ్ళకు విస్తీ సహాయం లేకుండా ప్రకారతంగ నిద్ర పోగలేదు